

Krogerus

AVOIN LÄHDEKODI TARJOAA KÄYTTÄJÄLLEEN VAPAUKSIA, MUTTA PITÄÄ SISÄLLÄÄN MYÖS VELVOLLISUUKSIA

Avoim lähdekoodi liittyy ohjelmiin, joita kuka tahansa voi vapaasti korjata, kehittää, kopioida ja käyttää. Avoimen lähdekoodin ehdoilla lisensoitujen ohjelmistojen käyttö on voimakkaassa kasvussa. Kiinnostus avoimen lähdekoodin ohjelmistoihin lisääntyy samassa tahdissa, mutta avoimen lähdekoodin käyttöön liittyvistä kysymyksistä on yhä paljon väärinkäsityksiä ja epäselvyyttä.

Tässä artikkelissa annetaan lyhyt johdanto avoimen lähdekoodin käyttöön liittyviin kysymyksiin ja sen eroavuuksiin suhteessa suljetun lähdekoodin ohjelmistoihin.

Neljän vapauden ajatus muodostaa avoimen lähdekoodin perustan

Avoimen lähdekoodin lähtökohtana on ns. neljän vapauden ajatus. Nämä neljä vapautta ovat vapaus käyttää, kopioida, levittää ja muokata ohjelmaa vapaasti. Myös ohjelman muokattuja versioita saa kopioida ja levittää vapaasti.

Näistä mainituista vapauksista erityisesti ohjelman muokkaaminen edellyttää lähdekoodin avaamista ja jakelua ohjelman mukana kaikille, jotka lähdekoodiin haluavat tutustua. Tämä lähdekoodin avaaminen on se tunnusomainen tekijä, jolla avoin lähdekoodi (open source) eroaa mm. freewaresta ja sharewaresta, jotka usein keskusteluissa yhdistetään avoimeen lähdekoodiin. Kyse on kuitenkin käsitteellisesti eri asioista.

Lähdekoodin luovuttaminen sekä vastuun jakautuminen ovat tärkeimmät avoimen ja suljetun lähdekoodin erot

Avointa lähdekoodia käytettäessä nousee ensimmäiseksi keskeiseksi erotteluksi se, käytetäänkö koodia itse vai jaetaanko sitä edelleen. Velvollisuus antaa lähdekoodi ohjelman käyttäjälle syntyy vasta jaettaessa avoimen lähdekoodin ohjelmaa edelleen.

Toinen keskeinen ero suljetun lähdekoodin ohjelmistoihin syntyy avoimen lähdekoodin taustalla usein olevan yhteisöllisen ohjelmointityön kautta. Kun ohjelman on luonut yhteisö, jossa eri osat ovat syntyneet eri tahoilla, ei yleensä ole mahdollista paikallistaa yhtä vastuullista tahoja, joka vastaisi ohjelman sisällöstä tai ominaisuuksista.

Oma toiminta ja vastuunotto korostuvat avointa lähdekoodia käytettäessä

Koska lähde, josta ohjelma on hankittu ei yleensä ota vastuuta ohjelmasta teknisesti eikä juridisesti, korostuu ohjelman hankkijan ja käyttäjän oma toiminta ja vastuunotto eri tavalla, kuin ostettaessa yhden tahon kehittämää ohjelmaa.

Asianajotoimisto Attorneys Advokatbyrå

Asianajotoimisto Krogerus Oy, Graniittitalo, Jaakonkatu 3 A, P.O. Box 533, FI-00101 Helsinki, Finland
Phone +358 (0)9 622 6520, Fax +358 (0)9 631 811, helsinki@krogerus.com
Registered Office: Helsinki, Business ID: 0919666-0

Avoin lähdekoodi ei missään nimessä takaa täydellistä dokumentaatiota ohjelmasta eikä varsinkaan dokumentaatiota ohjelman syntyhistoriasta. Yhteisöllisen kehityksen jatkuva kehitys myös luo teknisiä haasteita versionhallinnan ja ohjelmistojen yhteensopivuuden valmistamiseksi järjestelmän osien kesken.

Mahdolliset johdannaisvaikutukset on otettava ajoissa huomioon

Muokattaessa avoimen lähdekoodin ohjelmia tulee ottaa myös huomioon eräissä avoimen lähdekoodin lisensseissä, erityisesti yleisimmin käytetyssä GPL -lisenssissä oleva niin sanottu viraaliefekti. Tämä tarkoittaa sitä, että avoimen lähdekoodin ohjelmasta tehdyt johdannaiset teokset tai avoimen lähdekoodin kanssa kokonaisuuden muodostavat teokset voivat viraaliefektin vaikutuksesta tulla myös avoimen lähdekoodin ehtojen alaiseksi.

Tämän vaikutuksen johdosta on avointa lähdekoodia käytettäessä oltava erittäin tarkkana koodin käyttötavoista, muutoksista ja yhtymäkohdista suljetun lähdekoodin ohjelmiin. Näiltä osin on käyttäjällä enemmän vastuuta itsellään, kuin suljetun lähdekoodin ohjelmia käytettäessä.

Asianajaja Arto Hakkarainen

Puh. 09 622 6520

arto.hakkarainen@krogerus.com